

Segítünk új adózási formát választani az eva helyett!

2020. január 1-jével megszűnik az egyszerűsített vállalkozói adó, vagyis eva adózási forma. Ennek a tájékoztatónak a célja olyan alternatívák felvázolása, döntési pontok megjelenítése, amely segítséget nyújt az eva adóalanyoknak abban, hogy a hagyományos adózási formák, vagy az elmúlt években bevezetett újabb, kisvállalkozásokra és önfoglalkoztatókra szabott, kedvező adózási formák közül melyiket érdemes jövőre választaniuk.

Mit talál ebben a tájékoztatóban?

Mik az eva alternatívái?.....	1
Hogyan válasszon az alternatívák között?	2
Áfakötelezettség	4
Helyi iparűzési adó.....	4
Kalkulátor	5
Hogyan tud átlépni?.....	5
Ha katázni szeretne.....	5
Ha kiváznni szeretne.....	6
Ha a társasági adót választja	7
Ha az szja-s egyéni vállalkozást választja.....	8
Segítségre van szüksége?.....	9
GYIK	9

Mik az eva alternatívái?

Ha nem tesz semmit, akkor egyéni vállalkozóként szja, társas vállalkozásként pedig társasági adóalany lesz. Ezért fontos, hogy átgondolja, milyen opciói vannak, és további adminisztrációs terhek nélkül, időben kiválassza a jövő évi adózási formáját.

Kisadózók tételes adója (kata): Egyszerű adminisztrációval, havi 50, vagy 75 ezer forint (mellékállásban 25 ezer forint) megfizetésével letudhatja adóit. Kiváltja az szja-t (ha Ön egyéni vállalkozó), a társasági adót (ha a vállalkozása társaságként működik), és a személyes közreműködése utáni jövedelem szja-ját, szociális hozzájárulási adóját és nyugdíj- egészségbiztosítási- és munkaerőpiaci járulékát. Csak bevételi nyilvántartást kell vezetnie, így ha eddig kettős könyvvitelt vezetett, a jövőben egyszerűbbé válhat a könyvelése.

Kisvállalati adó (kiva): Ha Önnek számottevőek a személyi jellegű kifizetései, vagy jövedelmét vállalkozása növekedése érdekében szeretné visszaforgatni, akkor társas vál-

lalkozásként a kiva lehet a jó választás, hiszen a kiva kiváltja a társasági adót, a szociális hozzájárulási adót és a szakképzési hozzájárulást is. Ebben az esetben a személyi jellegű kifizetéseit (beleértve a kivétjét is) az általánosnál alacsonyabb adó terheli, a visszaforgatott (vállalkozásból ki nem vont) jövedelmet pedig nem terheli nyereségadó. A kiva további előnye a társasági adóhoz képest, hogy az adóalap kiszámítása sokkal egyszerűbb, ezért a kiva adminisztrációja is lényegesen kevesebb. Kivásként kettős könyvvitelt kell vezetnie, így csak akkor javasoljuk ezt az adónemet, ha már eddig is így vezette könyvelését.

Szja-s egyéni vállalkozó: Ha tevékenységét mellékállásban végzi, bevételei pedig nem rendszeresek, vagy kis összegűek, akkor ezzel a megoldással járhat a legjobban. Ebben az esetben a személyes közreműködéséből származó jövedelme után kell járulékokat és szociális hozzájárulási adót fizetnie. Az egyéni vállalkozói jövedelme után az szja meghatározásához választhat tételes költségelszámolást és átalányköltséget is. Tevékenységéről mindkét esetben nyilvántartást kell készítenie, amely átalányadó választása esetén az eva alatt is vezetgethez hasonló bevételi nyilvántartás.

Társasági adó: Ha társas vállalkozásának nyeresége több, mint a bérköltsége, és ezt a nyereséget jellemzően nem forgatja vissza, hanem kiveszi a cégből, ugyanakkor a kata adónem nem felel meg Önnek, akkor valószínűleg a társasági adóval jár a legjobban. A társasági adó alatt kettős könyvvitelt kell vezetnie, így csak akkor javasoljuk ezt az adónemet, ha már eddig is így vezette könyvelését.

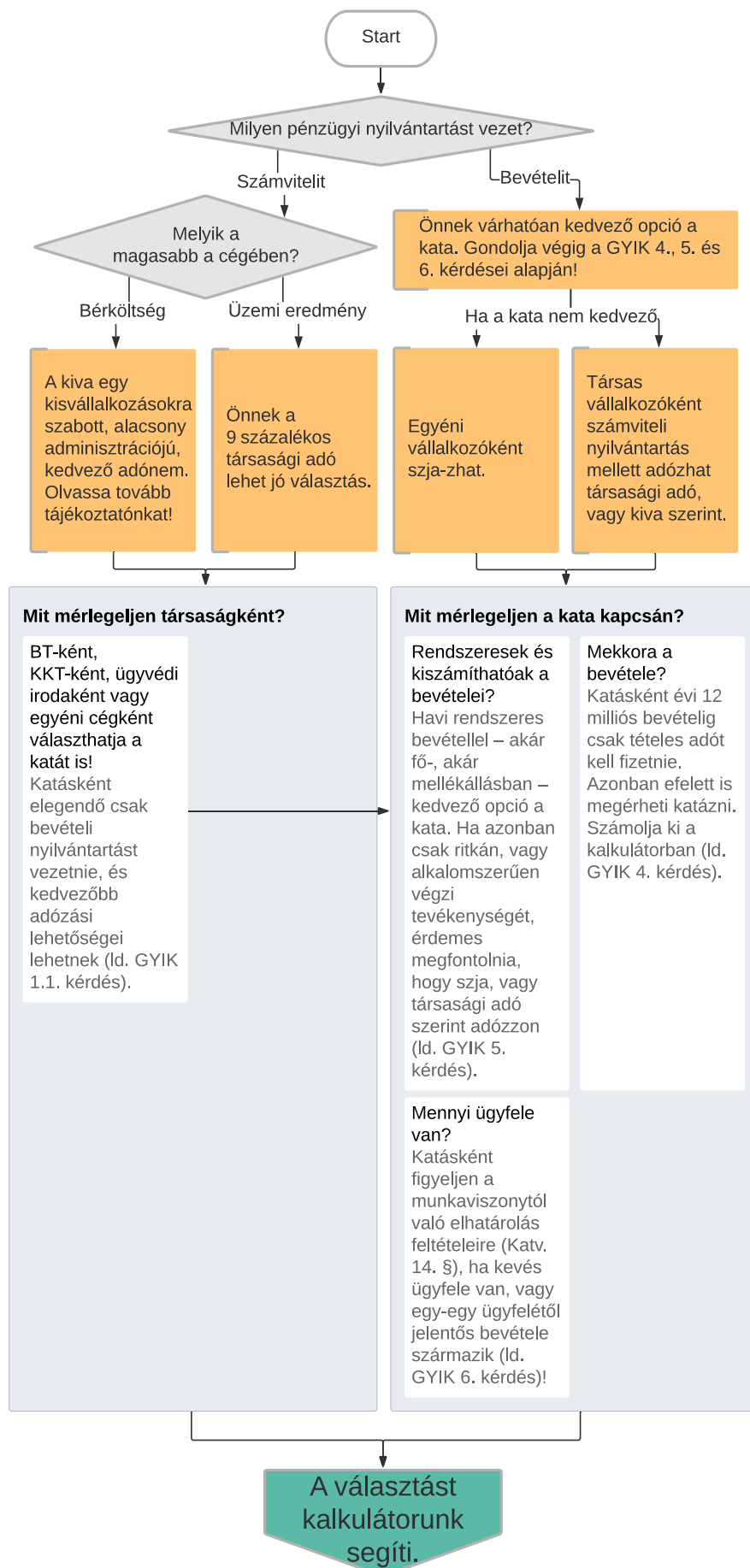
A könyvelési kötelezettségei változásáról, illetve az áttéréshez kapcsolódó kötelezettségekről részletesen olvashat alább (GYIK 1. Hogyan alakul a könyvelésem, ha váltok?).

Hogyan válasszon az alternatívák között?

Az következő oldalon látható ábrával segítünk a jövedelemadózási alternatívák közti döntésben. A döntését nem befolyásolja, de bármelyik alternatívát is választja, figyeljen rá, hogy a jövőben áfaalannyá válik és változhat a helyi iparűzési adójának meghatározási módja.

- Ön evásként nem fizetett áfát, de olyan számlákat állított ki, amelyekben áfát hárított át, és amely számlák után ügyfelei főszabály szerint az áthárított áfát levonhatták. Ez az eva sajátossága volt. Az eva megszűnésével Ön gazdasági tevékenysége miatt áfaalannyá válik, azonban az áfa szempontjából is van választási lehetősége.
- Bármelyik adónemet is választja, az Ön székhelye és telephelye(i) szerinti önkormányzatnál helyi iparűzési adót (hipa) kell fizetnie, ha az adott önkormányzat(ok) azt bevezették. Ugyanakkor a különböző adózási módok mellett többféle egyszerűsített hipa-levezetés közül választhat.

A nyereségadózást érintő döntése mellett tehát határoznia kell arról is, hogy áfa- illetve iparűzési adókötelezettségét milyen módon kívánja teljesíteni a jövőben. Az ezekhez a döntésekhez szükséges legfontosabb információkról az ábra alatt olvashat. A további részletekről a GYIK-ban tájékozódhat (2. Mikor éri meg alanyi áfamentességet választani? és 3. Mire figyeljek az iparűzési adónál?).

Áfakötelezettség

Az eva megszűnésével Ön gazdasági tevékenysége miatt áfaalannyá válik, azonban az áfa szempontjából is van választási lehetősége:

- **Választhatja az alanyi áfamentességet ha a belföldön teljesített termékértékesítései, szolgáltatásnyújtásai ellenértéke nem haladja meg az évi 12 millió forintot.** Ez egyszerű adminisztrációval jár, és főszabály szerint nem kell áfabevallást benyújtania. Alanyi áfamentesség esetén (fő szabály szerint) Ön az értékesítései után nem fizet áfát, és nem vonhatja le a beszerzéseit terhelő áfát. Mivel alanyi áfamentesként a számláiban nem háríthat át áfát, az Ön által alkalmazott árak nem lesz ügyfelei által levonható áfa tartalma. E tényezők tükrében érdemes mérlegelnie tevékenysége jellegét, értékesítéseit és beszerzéseit, és azt, hogy mindez mennyiben lenne hatással az Ön által alkalmazott árakra. Érdeklődjön üzleti partnereinél, hogy számukra megfelelő-e, ha Ön alanyi áfamentességre vált! Számos mikrovállalkozás működik alanyi áfamentesként. A további részletekért olvassa el a NAV 14. számú Információs füzetét a [tevékenységet kezdő adóalany általános forgalmi adó kötelezettségének alapvető szabályairól](#) (az evából kilépő adóalany az áfa szempontjából tevékenységet kezdő adóalannak minősül).
- **Ha nem tud, vagy nem kíván alanyi áfamentesként működni, akkor Ön az ún. általános áfaszabályokat köteles alkalmazni.** Ez azt jelenti, hogy főszabály szerint áfát kell fizetnie (felszámítania, illetve áthárítania) az Ön által teljesített ügyletek után, azonban az ehhez kapcsolódó beszerzéseinél levonhatja az áfát. Továbbá az Ön ügyfelei főszabály szerint szintén levonhatják az Ön által áthárított áfát.

Akár az alanyi áfamentességet választja, akár az általános áfaszabályok szerint jár el, Önnek nem kell új adószámot kiváltania az adóhatóságnál, mindössze adószámának 9. számjegye, az ún. áfakód fog megváltozni: alanyi adómentesség választása esetén 1-esre, általános szabályok szerinti adózóként 2-esre. A választott áfaadózási módot – egyéni vállalkozóként a 19T101E (ha egyéni vállalkozóként közjegyző, bírósági végrehajtó, szabadalmi ügyvivő, ügyvéd, vagy állatorvos, akkor a 19T101), betéti társaságként, közkezeseti társaságként illetve egyéni céggként a 19T201T, ügyvédi irodaként pedig a 19T201 nyomtatvány „F” lapjain – be kell jelentenie (ld. Hogyan tud átlépni?).

Ne feledje, az áfát érintő fenti választása nem befolyásolja azt, hogy milyen jövedelemadózási módot választhat!

Arról, hogy mikor éri meg alanyi áfamentességet választani részletesebben olvashat alább (GYIK 2. Mikor éri meg alanyi áfamentességet választani?).

Helyi iparűzési adó

Bármelyik adónemet is választja, az Ön székhelye és telephelye(i) szerinti önkormányzatnál helyi iparűzési adót (hipa) kell fizetnie, ha az adott önkormányzat(ok) azt bevezették.

Evásként a hipaalap megállapításakor választhatott az általános szabályok és kétféle egyszerűsített adóalap-meghatározás között. Egyszerűsített adóalap-meghatározásra évi 8 millió forint alatti árbevételnél bármely más adónem hatálya alatt is lehetősége van, emellett a katás, kivás és általános adóalany egyéni vállalkozás számára léteznek további (adónem-specifikus) egyszerűsített adóalap-meghatározási szabályok is.

A kalkulátorunk segít eldönteni, hogy melyiket alkalmazza, a részletekről pedig olvashat alább (GYIK 3. Mire figyeljek az iparűzési adónál?).

Kalkulátor

A jövedelemadózási módok közti döntését kalkulátor segíti, amit [az alábbi linken talál meg](#).

A **kalkulátor célja**, hogy az egyes nyereségadózási módok mellett a vállalkozó (tag) személyes jövedelmével, a foglalkoztatással és az iparűzési adóval összefüggő közterhekre is vonatkozó **hosszú távú tervezést segítse**, azaz egy jövőbeni, tetszőleges adóév kötelezettségeit veti össze. Ennek megfelelően nem számol az egyes adónemekben esetlegesen felmerülő, váltáshoz kapcsolódó egyszeri adóalap-módosító tételekkel. A kalkulátor nem számol a vállalkozás áfakötelezettségével sem. Amennyiben nem választ(hat)ja az áfa alanyi mentességet, e kötelezettségét is számba kell vennie.

Hogyan tud átlépni?

Ha vállalkozása társaság, akkor az eva megszűnésekor automatikusan (fő szabály szerint) a társasági adó alanyává válik, ha pedig egyéni vállalkozás, akkor fő szabályként szja szerint adózó egyéni vállalkozássá válik. Figyeljen erre, hogy ha nem kíván a fő szabály szerint meghatározott adó alanyává válni, akkor rögtön be is kell jelentkeznie valamelyik választott adónem hatálya alá.

Ha katázni szeretne

- **Ha egyéni vállalkozóként közjegyző, bírósági végrehajtó, szabadalmi ügyvivő, ügyvéd, vagy állatorvos:** A [19T101](#) nyomtatványon egyszerre jelentse be az evaalanyiság megszűnését (A03 lap 21. blokk) és a kataalanyiság választását (ugyanezen lap 20. blokk). Az A03 lap 21. blokkjában a 112-es kódot válassza, ha már a bejelentést követő hónaptól át kíván térni. Ha január 1-jével kíván áttérni, akkor a 108-as kódot kell kiválasztani. A kisadózó adatait az A03 lap 20. blokkjában kell feltüntetni.
- **Egyéni vállalkozóként minden más esetben:** A [19T101E nyomtatványon](#), egyszerre jelentse be az evaalanyiság megszűnését (A02 lap 14. blokk) és a kataalanyiság választását (ugyanezen lap 15. blokk). Az A02 lap 14. blokkjában a 112-es kódot válassza, ha már a bejelentést követő hónaptól át kíván térni. Ha január 1-jével kíván áttérni, akkor a 108-as kódot kell kiválasztani. A kisadózó adatait az A02 lap 15. blokkjában kell feltüntetni.
- **Betéti társaság, közkereseti társaság és egyéni cég esetén:** Cégbejegyzésre kötelezett jogi személyként és egyéni céggként a [19T201T](#) nyomtatványon egyszerre jelentse be az evaalanyiság megszűnését (B02 lap 8. blokk) és a kataalanyiságának választását (B05 lap 19. blokk). A B02 lap 8. blokkjában a 112-es kódot válassza, ha már a bejelentést követő hónaptól át kíván térni. Ha január 1-jével kíván áttérni, akkor a 108-as kódot kell kiválasztani. A kisadózó adatait a B05 lap 19. blokkjában kell feltüntetni. További kisadózókat a 15. pótlapon lehet bejelenteni.
- **Ügyvédi irodaként:** A [19T201](#) nyomtatványon egyszerre jelentse be az evaalanyiság megszűnését (B03 lap 17. blokk) és a kataalanyiság választását (B06

lap 30. blokk). A B03 lap 17. blokkjában a 112-es kódot válassza, ha már a bejelentést követő hónaptól át kíván térni. Ha január 1-jével kíván áttérni, akkor a 108-as kódot kell kiválasztani. A kisadózó adatait a B06 lap 30. blokkjában kell feltüntetni. További kisadózókat a 15. pótlapon lehet bejelenteni.

A kijelentkezéssel egyidejűleg ugyanezen nyomtatvány „F” lapjain nyilatkoznia kell arról is, hogy hogyan kíván áfázni (pl. választ-e alanyi mentességet).

A kata alanya lehet az egyéni vállalkozó, az egyéni cég, a kizárólag magánszemély taggal rendelkező betéti társaság, a kizárólag magánszemély taggal rendelkező közkereseti társaság, és az ügyvédi iroda. **Kft. nem katázhat.** Ugyanakkor nem választhatja az adóalanyiságot az a vállalkozás, amely „saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése besorolású” tevékenységből az adóalanyiság választásának évében bevételt szerzett.

Katásként havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig kell megfizetnie a tételes adót, illetve az adóévet követő év február 25-ig a 12 millió forint feletti bevétel utáni 40 százalékos adót (ld. GYIK 4. Mi történik, ha katásként 12 millió forintnál magasabb a bevétel?). A további részletekről a NAV [kata szabályairól szóló 61. számú információs füzetében](#) tájékozódhat.

Ha Ön tevékenységét főállásban végzi, akkor fontolja meg, hogy az általános havi 50 ezer forintos, vagy a magasabb társadalombiztosítási ellátást adó havi 75 ezer forintos adót választja (ld. GYIK 7. Katában az 50, vagy 75 ezer forintos adót válasszam?!).

Ha kivázn szeretne

- **Ügyvédi irodaként és szabadalmi ügyvivő irodaként:** Cégbejegyzésre nem kötelezett jogi személyként a [19T201](#) nyomtatványon jelentse be az evaalanyiság megszűnését a B03 lap 17. blokkjában. Itt a 113-as kódot válassza, ha már a bejelentést követő hónaptól át kíván térni. Ha január 1-jével kíván áttérni, akkor a 108-as kódot kell kiválasztani. Figyelem! Emellett, a [19T203KV](#) nyomtatványt is ki kell töltenie a kisvállalati adózás választásáról. Ez utóbbi nyomtatvány beküldése a beküldés időpontját követő hónap elsejétől keletkeztet kivaalanyiságot. Erre tekintettel, ha 2020-tól kíván áttérni, ezt a nyomtatványt 2019 decemberében töltsse ki és küldje be az adóhatóságnak, míg évközi áttérés esetén a nyomtatványokat célszerű egyidejűleg kitölteni és beküldeni.
- **Minden más esetben:** Cégbejegyzésre kötelezett jogi személyként és egyéni cégként a [19T201T](#) nyomtatványon jelentse be az evaalanyiság megszűnését a B02 lap 8. blokkjában. Itt a 113-as kódot válassza, ha már a bejelentést követő hónaptól át kíván térni. Ha január 1-jével kíván áttérni, akkor a 108-as kódot kell kiválasztani. Figyelem! Emellett, a [19T203KV](#) nyomtatványt is ki kell töltenie a kisvállalati adózás választásáról. Ez utóbbi nyomtatvány beküldése a beküldés időpontját követő hónap elsejétől keletkeztet kivaalanyiságot. Erre tekintettel, ha 2020-tól kíván áttérni, ezt a nyomtatványt 2019 decemberében töltsse ki és küldje be az adóhatóságnak, míg évközi áttérés esetén a nyomtatványokat célszerű egyidejűleg kitölteni és beküldeni.

A kijelentkezéssel egyidejűleg a 19T201 vagy 19T201T nyomtatvány „F” lapjain nyilatkoznia kell arról is, hogy hogyan kíván áfázni (pl. választ-e alanyi mentességet).

Bármely gazdasági formában működik evás vállalkozása, a kiva választására jogosult, ha a következő feltételek teljesülnek. A kivát azok a vállalkozások választhatják, amelyeknél a kapcsolt vállalkozásaik adatait is figyelembe véve az átlagos statisztikai állományi létszám nem haladja meg az 50 főt, a bevétel pedig az 1 milliárd forintot. A vállalkozás mérlegfőösszege szintén nem lehet több 1 milliárd forintnál, azonban ennél a korlátnál a kapcsolt vállalkozások adatait nem kell figyelembe venni. A vállalkozás mindaddig a kiva hatálya alatt maradhat, amíg a létszáma meg nem haladja a 100 főt, illetve a bevétele a 3 milliárd forintot.

A kivaalanyok a számviteli törvény hatálya alá tartoznak, mérlegfordulónapjuk egységesen december 31.

A kiva éves elszámolása, az éves adóbevallást az adóévet követő évben május 31-ig kell teljesíteni. Emellett negyedévente adóelőleg-megállapítási, bevallási és fizetési kötelezettségnek kell eleget tenni a negyedévet követő hónap 20. napjáig.

A további részletekről a NAV [kiva szabályairól szóló 92. számú információs füzetéből](#) tájékozódhat.

Ha a társasági adót választja

Az eva megszűnésével (2020. január 1-jével) automatikusan minden eva adóalany, amely más adónem hatálya alá nem jelentkezett be, az a társasági adó hatálya alá fog tartozni.

Ugyanakkor nyilatkoznia kell arról, hogy hogyan kíván áfázni (pl. választ-e alanyi mentességet).

- **Ügyvédi irodaként és szabadalmi ügyvivő irodaként:** Cégbejegyzésre nem kötelezett jogi személyként a [19T201](#) nyomtatványt kell beadnia. A B03 lap 17. blokkjában a 108-as kódot kell választania. Ezt követően a nyomtatvány „F” lapjain nyilatkozhat az áfát érintő döntéséről.
- **Minden más esetben:** Cégbejegyzésre kötelezett jogi személyként és egyéni cégként a [19T201T](#) nyomtatványt kell beadnia. A B02 lap 8. blokkjában a 108-as kódot kell választania. Ezt követően a nyomtatvány „F” lapjain nyilatkozhat az áfát érintő döntéséről.

A társasági adó éves elszámolása, az éves adó-megállapítási, bevallási és fizetési kötelezettséget az adóévet követő ötödik hónap utolsó napjáig kell teljesíteni.

A társasági adózás rendszerében adóelőlegeket kell fizetni, amelyek összegét az átlépést követő másfél éves időszakra az utolsó evás év bevétele alapján kell meghatározni. Az adóelőlegek összegét az evaalanyiség megszűnését követő 60 napon belül a 2043TAO nyomtatványon be kell vallani, amely az Adóhatóság honlapján 2020-ban válik elérhetővé.

A háromhavonta esedékes társasági adóelőleg összege

- az evaalanyiséga megszűnésének adóévében elszámolt összes bevétel 1 százaléka, ha az adóév időtartama 12 hónap volt,
- az evaalanyiséga megszűnésének adóévében elszámolt összes bevételnek a működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított összegének 1 százaléka minden más esetben.

Az így kiszámított adóelőleget minden negyedév utolsó hónapjának 10. napjáig kell megfizetni.

A későbbiekben, a társasági adóelőleget a társasági adókötelezettség alapján az adóbevallással egyidejűleg kell bevallani az adóbevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra. Az adóelőleg

- havonta, egyenlő részletekben esedékes, ha az előző adóévi fizetendő adó meghaladta az 5 millió forintot, illetve
- háromhavonta, egyenlő részletekben esedékes, ha az előző adóévi fizetendő adó legfeljebb 5 millió forint.

A további részletekről a NAV [társasági adó legfontosabb szabályairól szóló 41. számú információs füzetéből](#) tájékozódhat.

Ha az szja-s egyéni vállalkozást választja

Szja-s egyéni vállalkozóként kétféle módon teljesítheti az adókötelezettséget:

- tételes költségelszámolással (a jövedelmét úgy határozza meg, hogy a bevételével szemben az összegyűjtött bizonylatok alapján levonja a ténylegesen felmerült költségeit), vagy
- átalányadózással (a jövedelmét a bevételéből a törvényben meghatározott költséghányad levonásával állapítja meg).

Az evából való kilépést követően automatikusan (fő szabály szerint) tételes költségelszámolású szja szerint adózó egyéni vállalkozássá válik.

Ugyanakkor nyilatkoznia kell arról, hogy hogyan kíván áfázni (pl. választ-e alanyi mentességet).

- **Ha egyéni vállalkozóként közjegyző, bírósági végrehajtó, szabadalmi ügyvivő, ügyvéd, vagy állatorvos:** A [19T101](#) nyomtatványt kell beadnia. Az A03 lap 21. blokkjában válassza a 108-as kódot. Ezt követően a nyomtatvány „F” lapjain nyilatkozhat az áfát érintő döntéséről.
- **Egyéni vállalkozóként minden más esetben:** A [19T101E](#) nyomtatványt kell beadnia. Az A02 lap 14. blokkjában válassza a 108-as kódot. Ezt követően a nyomtatvány „F” lapjain nyilatkozhat az áfát érintő döntéséről.

Az átalányadózást akkor választhatja, ha az egyéni vállalkozói bevétele a megelőző adóévben nem haladta meg a 15 millió forintot, és az adóévben várhatóan nem fogja elérni a 15 millió forintot. Kiskereskedelmi tevékenységet végzők esetében a bevételi értékhatár 100 millió forint. Az átalányadózás választásáról szintén a [19T101E](#) (ha egyéni vállalkozóként közjegyző, bírósági végrehajtó, szabadalmi ügyvivő, ügyvéd, vagy állatorvos, akkor a 19T101) nyomtatványon lehet nyilatkozni.

Az szja éves elszámolású, a tárgyévet követő május 20-áig kell az adóhatóság által elkészített bevallási tervezetet kiegészítenie, vagy önállóan elkészítenie a személyijövedelemadó-bevallását. Emellett negyedévente adóelőleg-megállapítási, bevallási és fizetési kötelezettségnek kell eleget tenni a negyedévet követő hónap 12. napjáig, továbbá havonta, a tárgyhónapot követő hó 12-ig kell bevallania és megfizetnie járulékait és szociális hozzájárulási adóját.

Ha családi járulékkedvezményét havonta kívánja igénybe venni, akkor a vállalkozói kivét vagy az átalányban megállapított jövedelem szja-előlegét havonta kell megállapítania és bevallania.

A további részletekről a NAV [szja-s egyéni vállalkozók jövedelmének meghatározására és járulékfizetésére vonatkozó 3. számú információs füzetéből](#) tájékozódhat.

Segítségre van szüksége?

Hívja a 1819-et, a NAV Infóvonalát, ahol a NAV munkatársai további kérdések esetén tájékoztatást adnak a választott adózási móddal kapcsolatos általános tudnivalókról, vagy a NAV Ügyféltájékoztató és Ügyintéző Rendszerét a 06 (80) 20-21-22 telefonszámon, ahol az azonosítást követően segítséget kaphat az átlépéshez szükséges adatlapok kitöltésében.

GYIK

1. Hogyan alakul a könyvelésem, ha váltok?

1.1. Társas vállalkozásokat érintő legfontosabb szabályok

A számviteli feladatokat egyrészt befolyásolja, hogy evásként bevételi nyilvántartást vagy kettős könyvvitelt vezetett a vállalkozás, másrészt az is, hogy milyen adónemet választ a jövőben. Az alábbiakban megtalálja a legfontosabb információk összefoglalását, de beszéljen könyvelőjével is, hogy az átállás pontosan milyen feladatokat jelent Önnek!

Az eva alanyaként bevételi nyilvántartást vezető vállalkozók számviteli feladatai

A bevételi nyilvántartást vezető evaalany vállalkozások nincsenek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) hatálya alatt. A kata adónemre való áttérés esetén, ez a jövőben is így marad, míg a kiva vagy társasági adó választása mellett a vállalkozás a számviteli törvény hatálya alá fog tartozni.

A kata alanyaként a vállalkozásnak továbbra is bevételi nyilvántartást kell vezetnie. A kataalanyiság ideje alatt teljesítendő nyilvántartási kötelezettség részletes szabályait a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (a továbbiakban: Katv.) 12. §-a határozza meg. E jogszabály előírásainak az evaalanyiság ideje alatt vezetett nyilvántartás – amennyiben az szabályszerű volt – teljes mértékben megfelel, így a kata adónemre való áttérés nem jár adminisztrációs többletterheléssel. Továbbá, a kataalanyként a bevételi nyilvántartás vezetése sem feltétlenül szükséges, ha a kisadózó az általa kiállított nyugtákat, számlákat teljes körűen megőrzi és e dokumentumokból a bevétel megszerzésének időpontja hitelesen megállapítható.

A kiva vagy a társasági adó választása esetén a vállalkozás a számviteli törvény hatálya alá fog tartozni, azaz kettős könyvvitelt vezetése mellett beszámolót kell készítenie. A beszámoló kiegészítő mellékletében utalni kell arra, hogy a számviteli (nyilvántartási) kötelezettségei tekintetében a vállalkozás a számviteli törvény hatálya alá az eva hatálya alól átkerülve (visszatérve) először készít beszámolót.

Az áttéréskor a vállalkozásnak a számviteli törvény 2/A. §-a (4) bekezdése szerinti nyitómérleget kell készítenie, amelyet könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni (csak végelszámolás, felszámolás, illetve kényszertörles miatti áttérésnél, illetve visszatérésnél nem kell a nyitómérleget könyvvizsgálóval ellenőriztetni). A nyitómérlegben a helyes számviteli nyitó adatok összeállításához nemcsak a számviteli törvény, hanem az adójogszabályok ide vonatkozó előírásait is figyelembe kell venni. Ezen nyitómérleg alapján fogja a könyveit a kettős könyvvitel rendszerében megnyitni.

Ezen túlmenően, a számviteli törvény 14. § (5) és (11) bekezdéseinek előírásai alapján a számviteli törvény által előírt számviteli politikát, ennek keretében az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát, az eszközök és a források értékelési szabályzatát, valamint a pénzkezelési szabályzatot a számviteli törvény hatálya alá tartozást követő 90 napon belül szintén el kell készíteni.

Az eva alanyaként kettős könyvvitelt vezető vállalkozók számviteli feladatai

A betéti társaság, közkereseti társaság és az egyéni cég az Eva tv. előírása alapján – választása szerint – kettős könyvvitelt is vezethetett, a korlátolt felelősségű társaságnak pedig kötelező volt kettős könyvvitelt vezetnie. Így ezek a vállalkozások evaalanyként is a számviteli törvény hatálya alatt voltak.

A kiva vagy társasági adó választása esetén az evás üzleti évet beszámolóval le kell zárni, a beszámolót a mérlegfordulónapot követő ötödik hó végig letétbe kell helyezni, közzé kell tenni, ezen kívül a vállalkozásnak nincs más számviteli kötelezettsége az áttérésnél, illetve a visszatérésnél. Az evás adóalanyiságot lezáró beszámoló alapján történik a kivás vagy társasági adós üzleti év megnyitása. Mivel a könyvvezetési és beszámoló készítési kötelezettség továbbra is fennáll, a lezárt üzleti év főkönyvi kivonata alapján kell megnyitni a könyveket.

Az eva adóalanyiság alatt a saját tőke elemei közül az eredménytartalékot – az Eva tv. előírása alapján – folyamatosan meg kellett bontani evás időszak és nem evás (azt megelőző) időszak eredménytartalékára. Így a kivás vagy társasági adós nyitó adatok ezt tartalmazzák, külön számítást – a magánszemély adózott befektetésére vonatkozóan – nem kell végezni.

A tárgyi eszközök tekintetében nem kell kettős nyilvántartást vezetni, mert a számvitelben kimutatott bruttó érték megegyezik a társasági adótörvény szerinti bruttó értékkel. Eltérés csak a terv szerinti értékcsökkenésnél lehet, ha a korábbi társasági adóalanyos üzleti években is a társasági adótörvény szerinti értékcsökkenés eltért a számvitelben elszámolt értékcsökkenéstől. Az eva adóalanyiság alatt a számvitelben a tárgyi eszközök, immateriális javak terv szerinti értékcsökkenését el kellett számolni. (Az Eva tv. 19. § (5) bekezdés c) pontját ebben az esetben is alkalmazni kell, amely szerint az immateriális javaknak és a tárgyi eszközöknek az eva adóalanyként lezárt adóévre a társasági adótörvény szerint időarányosan jutó értékcsökkenési leírását szintén elszámoltnak kell tekinteni, függetlenül megszerzésük időpontjától.)

A kata alanya bevételi nyilvántartást vezet, ezért a kata adónem választásával a vállalkozás kilép a számviteli törvény hatálya alól, így beszámoló készítési kötelezettsége sincs, és a vagyon számviteli törvény szerinti nyilvántartása is megszűnik.

Az evás üzleti évet beszámolóval le kell zárni, valamint a beszámolót a mérlegfordulónapot követő ötödik hó végig letétbe kell helyezni, közzé kell tenni, ezen kívül más számviteli kötelezettség az áttérésnél nincs.

A katás adóalanyiságba történő belépéskor az evás időszak utolsó beszámolójának adatai alapján osztalékadót kiváltó adót kell fizetni, azzal, hogy az adóalapnál a kettős könyvvitelben kimutatott evás eredménytartalékot és az evás eredménytartalékból jóváhagyott osztalékkötelezettséget – mivel azok a magánszemély adózott befektetésének minősülnek – nem kell figyelembe venni.

1.2. Egyéni vállalkozókat érintő legfontosabb szabályok

Az egyéni vállalkozó nem tartozik a számviteli törvény hatálya alá, így az egyéni vállalkozó eva adóalanyisága megszűnéséhez kapcsolódó feladatai nem függenek össze a számviteli törvény előírásaival. Az eva alanyaként az egyéni vállalkozók az Eva tv. előírásai alapján bevételi nyilvántartást vezetnek.

A kata alanyaként a vállalkozásnak továbbra is bevételi nyilvántartást kell vezetnie. A kataalanyiság ideje alatt teljesítendő nyilvántartási kötelezettség részletes szabályait a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény 12. §-a határozza meg. E jogszabály előírásainak az evaalanyiság ideje alatt vezetett nyilvántartás – amennyiben az szabályszerű volt – teljes mértékben megfelel, így a kata adónemre való áttérés nem jár adminisztrációs többletterheléssel.

A személyi jövedelemadó alanyaként a vállalkozásnak alapnyilvántartást kell vezetnie. Az egyéni vállalkozó ezen kötelezettségét az Sza tv. 5. számú mellékletében meghatározott módok közül választva teljesítheti.

- A legegyszerűbb *bevételi nyilvántartás* vezetése akkor választható, ha az egyéni vállalkozó
  - nem alkalmaz tételes költségelszámolást (átalányadózó); és
  - Áfa levonásra nem jogosult (vagy a levonási jogát nem érvényesíti); és
  - a helyi iparűzési adó alanyaként állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén egyszerűsítve határozza meg az adóalapját.
- *Bevételi és költségnyilvántartás* az az egyéni vállalkozó vezethet, aki tételes költségelszámolást alkalmaz és áfa levonásra nem jogosult (vagy a levonási jogát nem érvényesíti); és a helyi iparűzési adó alanyaként állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén egyszerűsítve határozza meg az adóalapját.
- Annak, aki nem jogosult bevételi nyilvántartás vagy bevételi és költségnyilvántartás vezetésére, kötelezően *pénztárkönyvet* kell vezetnie.
- A *naplófőkönyv* a legrészletesebb adattartalmú nyilvántartás, melynek vezetése senkinek nem kötelező, de választható az összes előzőekben felsorolt nyilvántartás helyett.

2. Mikor éri meg alanyi áfamentességet választani?

Az áfaalanyok akkor választhatják az alanyi adómentességet, ha a belföldön teljesített termékértékesítései, szolgáltatásnyújtásai ellenértéke nem haladja meg a 12 millió forintot. Az alanyi adómentesség célja az adóalanyok számára adminisztratív egyszerűsítés biztosítása.

Ezen egyszerűsítés keretében, az alanyi adómentesség választása esetén egyrészt nem keletkezik áfafizetési kötelezettsége az Ön által teljesített ügyletek után, másrészt azonban levonási jogot sem gyakorolhat a beszerzései során Önre áthárított áfát illetően.

Ezzel ellentétben, ha nem választja az alanyi adómentességet, hanem az ún. általános áfaszabályok szerint jár el, akkor főszabály szerint áfát kell felszámítania, vagy áthárítania az Ön által teljesített ügyletek után, de egyúttal adólevonási joggal is élhet az ilyen értékesítésekhez kapcsolódó beszerzései tekintetében az áfa törvényben szabályozott módon és feltételekkel.

Így Önnek például akkor állhat érdekében az alanyi adómentességet választani, ha jellemzően kevés, kis volumenű beszerzései vannak. Nem feltétlenül indokolt azonban az alanyi mentesség választása akkor, ha nagy arányban lennének egyébként áfaköteles tevékenységéhez kapcsolódóan olyan beszerzései, amelyek során Önre áfát hárítanak át.

A fentiekhez kapcsolódóan érdemes átgondolni azt is, hogy a különböző lehetőségek választása hatással lenne-e az Ön által alkalmazott árakra. Ehhez kapcsolódóan pedig szükséges észben tartani, hogy az alanyi adómentesség választása esetén a számláiban nem fog áfát áthárítani vevőire, így az Ön által alkalmazott árat nem befolyásolja, ugyanakkor az alkalmazott árak nem lesz levonható áfa tartalma üzleti partnerei számára. Jelenlegi, illetve leendő üzleti partnerei szempontjából e körülménynek is jelentősége lehet.

Az alanyi adómentesség és az ún. általános áfa szabályok szerinti adózás közötti döntéskor szintén megfontolandó szempont lehet az, hogy az Ön üzleti partnerei jellemzően adólevonásra jogosult áfa alanyok-e, vagy a vevői körében alapvetően inkább adólevonásra nem jogosultak fordulnak-e elő (pl. nem áfa adóalany magánszemélyek). Előbbi esetben ugyanis üzleti partnerei számára az áthárított áfa nem fog tényleges pénzügyi terhet jelenteni (hiszen azt levonhatja), ezért az üzleti partnerei szempontjából nincs hátránya, ha Ön az általános áfa szabályok szerint jár el. Utóbbi esetben a vevői számára az áthárított áfa tényleges kiadást jelent, hiszen azt nem vonhatják le, ezért – ha Ön egyébként arra jogosult – érdemes lehet – a korábban említett egyéb szempontokat is figyelembe véve – az alanyi adómentességet választani.

Fontos tudni, hogy az alanyi adómentesség naptári évre választható, vagyis az adózási forma nem változtatható év közben (akár az alanyi adómentességről térne át az általános szabályok alkalmazására, akár fordítva). Ugyanakkor megszűnik az alanyi adómentesség év közben is, ha az adott naptári évben árbevétele eléri vagy meghaladja a 12 millió forintos értékhatárt.

3. Mire figyeljek az iparűzési adónál?

Az evából kilépés után továbbra is kell helyi iparűzési adót (hipa) fizetnie, ha az Ön székhelye és telephelye(i) szerinti önkormányzat(ok) területén azt bevezették. A hipa alapja állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén – főszabály szerint – a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke, együttes összegével, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel, valamint az alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés (K+F) adóévben elszámolt közvetlen költségével.

Azonban egyes esetekben lehetőség van az adó alapjának egyszerűsített meghatározására (Htv. 39/A. §-39/B. §):

- Átalányadózó egyéni vállalkozó esetén az átalányban megállapított jövedelem 1,2-szerese összegében, de legfeljebb a tevékenységből származó bevételének 80 százalékában,
  - 8 millió forintot meg nem haladó nettó árbevételű vállalkozó esetén a nettó árbevétel 80%-ában,
  - Kiva alanya esetén a kiva alapjának 1,2 szerese összegében,
  - Kata esetén székhely, telephely szerinti önkormányzatonként 2,5-2,5 millió forint összegben (a vállalkozás működésének hónapjaira időarányosan számítva).
- Figyelem!** Ebben az esetben bejelentését az áttéréstől számított 45 napon belül, de legkésőbb 2020. február 15-ig meg kell tennie az önkormányzat(ok) felé.

Az általános és egyszerűsített szabály között mérlegelje a következő tényezőket:

- Mennyiben hangsúlyos Önnek az egyszerűsített adóalap-megállapítással együtt járó kisebb adminisztráció (az adóalap, az adóalap-elemek kiszámítása, nyilvántartása)?
- Mekkora a nettó árbevétel-csökkentő tételek összege és nettó árbevételhez mért aránya? Minél kisebb összegű és arányú a csökkentő tétel, annál kedvezőbb az egyszerűsített adóalap-meghatározási szabályok szerinti adózás.

Kata adóalanyként emellett vegye figyelembe a következőket:

- Van a székhelye szerinti településen kívül máshol telephelye? Minél kevesebb a telephelyek szerinti települések száma, annál inkább megéri az egyszerűsített adózás.
- Mekkora a nettó árbevétel összege? Minél magasabb, annál inkább racionális az egyszerűsített adózás.

A kiva alanyának pedig azt kell még mérlegelnie, hogy jövedelmeit visszaforgatja-e, illetve beruházásainak költsége milyen mértékben csökkenti a kiva alapját (például, ha a kiva alapja nulla, akkor iparűzési adót sem kell fizetni).

A kalkulátorunk a hipát is figyelembe veszi (azzal a feltételezéssel élve, hogy Önnek csak egy önkormányzatnál van székhelye, illetve telephelye). Számítsa ki a különbséget az általános és egyszerűsített szabályok között!

4. Mi történik, ha katásként 12 millió forintnál magasabb a bevételém?

Katás adóalanyként Önnek (vállalkozásának) minden bejelentett kisadózó után havonta meg kell fizetnie a tételes adót (ennek a mértéke attól függ, hogy fő-, vagy mellékállású, illetve választotta-e a magasabb Tb-ellátással járó emelt összegű katát (ld. GYIK7. Katában az 50, vagy 75 ezer forintos adót válasszam?).

Ezen felül minden évben nyilatkozatot kell tennie a bevételeiről, és ezzel egyidejűleg a 12 millió forint feletti rész után 40 százalékos adót kell fizetni. Ha a vállalkozása nem volt aktív egész évben (vagyis a tételes adót nem kellett az év minden hónapjában megfizetnie, mert pl.: GYES-en volt, vagy egyéni vállalkozását szüneteltette), akkor a 12 millió forint az aktív hónapok arányában csökken. Tehát, ha az Ön éves bevétele 14 millió forint, és egész évben aktív volt vállalkozása, akkor 2 millió forint után kell a 40 százalékos adót – 800 ezer forintot – megfizetnie. Ha viszont Ön pl. 1 hónapon át táppénzen volt, ezáltal csak 11 hónapban tevékenykedett, akkor az éves bevételi értékhatára 11 millió forint, azaz 3 millió forint után kell 40 százalékos adót fizetnie.

A 40 százalékos adó fizetése mellett is megérheti Önnek katázni a többi alternatívához képest. Számolja ki a kalkulátorban!

5. Főállásban alkalmazott vagyok, vállalkozási tevékenységemet mellékállásban végzem. Jó nekem a kata?

Ha Ön munkavállalóként legalább heti 36 órában dolgozik, akkor nem minősül főállású kisadózónak, így havonta csak 25 ezer forint katát kell fizetnie. Ezen összeg megfizetése mentesíti Önt a mellékállásban végzett vállalkozási tevékenységéből származó bevételét terhelő adó- és járulékkötelezettségek (pl.: vállalkozói személyi jövedelemadó, egyéni járulékok) alól, és az adminisztrációs terheit is jelentősen csökkenti.

Fontos megjegyezni, hogy **a havi 25 ezer forint megfizetésével Ön nem szerez jogosultságot a társadalombiztosítási és álláskeresési ellátásokra** (például egészségügyi szolgáltatásra, társadalombiztosítási saját jogú vagy hozzátartozói nyugellátásra, álláskeresési járadékra, nyugdíj előtti álláskeresési segélyre vagy költségtérítésre).

Havi rendszeres bevétellel – akár fő-, akár mellékállásban – általában kedvező opció lehet a kata. Ha azonban csak ritkán, vagy alkalmoszerűen végzi tevékenységét, érdemes megfontolnia, hogy szja (egyéni vállalkozóként), vagy társasági adó (társas vállalkozás esetén) szerint adózzon. Ekkor nem kell a havi tételes adót megfizetnie, hanem csak a nyeresége utáni jövedelemadókat. Ez az adózási forma kedvezőbb lehet az előre nem tervezhető, rendszertelen jövedelmekhez.

Számolja ki a kalkulátorban, hogy az Ön vállalkozásában mi a különbség ezen adónemek között!

6. Mit jelent a katában a munkaviszonytól való elhatárolás?

A jogviszonyok pontos elhatárolása a kata adózás választása esetén azért is kiemelten fontos, mert az adóhatóság vélelmezi, hogy a felek (Ön – mint kisadózó – és a megrendelője) között munkaviszony jött létre, ha Ön ugyanazon megrendelőnek egy év alatt összesen 1 millió forintot meghaladó értékben állít ki számlát. Ebben az esetben Önnek kell bizonyítania, hogy a megrendelője és közte nem színlelt munkaviszonyról van szó.

A munkaviszonnyá minősítés vélelme akkor dől meg, ha a Katv. 14. § (3) bekezdésében felsorolt, alábbi ismérvek közül legalább kettő bizonyítható, amely a szerződésének tartalma, illetve a ténylegesen folytatott tevékenység alapján vizsgálendő.

- **Személyes munkavégzés:** a kisadózó a szerződés, a jogügylet keretében a tevékenységet nem kizárólag személyesen végezte, vagy nem kizárólag személyesen végezhetette.
- **Széles ügyfélkör:** a kisadózó a naptári évi bevételének kevesebb, mint 50 százalékát szerezte a megrendelőtől.
- **Megrendelő utasítási joga:** a megrendelőnek nem volt joga arra, hogy utasítást adjon a tevékenység végzésének módjára vonatkozóan;
- **Tevékenység végzés helye:** a tevékenység végzésének helye a kisadózó birtokában állt;
- **Tevékenység végzéshez szükséges eszközök:** a tevékenység végzéséhez szükséges eszközöket és anyagokat nem a megrendelő bocsátotta a kisadózó rendelkezésére;

- **Munkarend:** a tevékenység végzésének rendjét a kisadózó határozta meg;
- **Nem főállású kisadózó:** a kisadózó vállalkozás kisadózóként bejelentett valamennyi tagja, illetve a kisadózó egyéni vállalkozó a naptári év során azért nem minősül főállású kisadózónak, mert
  - legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban állt vagy,
  - a kisadózó vállalkozáson kívül más vállalkozásban nem kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak vagy társas vállalkozónak minősül,

Ugyanakkor évi 1 millió forint alatt is figyelni kell erre a kérdésre, hiszen az adóhatóság ez esetben is átminősítheti a szerződést valós tartalma alapján munkaviszonnyá. A különbség csak annyi, hogy évi 1 millió forint számlaérték alatt ennek bizonyítási kötelezettsége nem az adózót, hanem az adóhatóságot terheli.

7. Katában az 50, vagy 75 ezer forintos adót válasszam?

Főállású katásként választhat, hogy az általános havi 50 ezer forintos tételes adót fizeti, vagy a magasabb összegű katát, amivel **magasabb társadalombiztosítási ellátáshoz juthat**. A két opció közti különbséget az alábbi tábla mutatja.

Az ellátási alap azt a jövedelmet jelenti, amely az adott hónapban figyelembe vehető a TB ellátások – például táppénz, CSED, GYED, nyugdíj –, valamint az álláskeresői járadék számításakor.

	Kata	Magasabb összegű kata
Havi tételes adó	50 000 Ft	75 000 Ft
Tb-ellátások alapja	98 100 Ft	164 000 Ft
Nyugdíjjogosultság megszerzéséhez szükséges szolgálati idő egy év alatt	365 nap	365 nap
Nyugdíj összegének megállapításába számító szolgálati idő egy év alatt	240 nap	365 nap

Továbbá a megfizetett tételes adó összege a nyugdíj megállapítása szempontjából is lényeges, ugyanis elkülönül egymástól a nyugdíjjogosultsághoz figyelembe vehető szolgálati idő számításának, és a nyugdíj összegének kiszámításához figyelembe vehető szolgálati idő számításának a módja.

Például aki 40 éven át főállású katásként 50 ezer forint tételes adót fizet havonta, az 40 év szolgálati időt szerez a nyugdíjjogosultság megállapítása szempontjából (öregségi teljes nyugdíj esetén minimum 20 év, öregségi résznyugdíj esetén minimum 15 év szolgálati idő szükséges). Viszont az ellátásának összegét a minimálbéternél (jelenleg havi 149 000 forint) alacsonyabb ellátási alap (jelenleg havi 98 100 forint) következtében jóval alacsonyabb összegben fogják megállapítani. Mivel a főállású kisadózónál figyelembe vett havi 98 100 forintosos összeg alacsonyabb a minimálbéternél (65,8 százaléka),

így a nyugdíj összegének kiszámításakor a szolgálati időt is – ellentétben a jogosultsághoz szükséges időszak meghatározásával – csak ilyen arányban fogják figyelembe venni.

Amennyiben a kisdózó a havi 75 ezer forint tételes adó fizetése mellett dönt, akkor ezek a hátrányok nem fogják érinteni tekintettel arra, hogy a megemelt tételes adó fizetése esetén az ellátási alap meghaladja a minimálbért (164 000 forint), így nem alkalmazandó az ismertetett arányosítási szabály a nyugdíj összegének meghatározásakor sem.

A kata alá bejelentkezése során választhatja rögtön a változásbejelentő lapon az emelt összegű katát (ld. Hogyan tud átlépni?), de később is bármikor válthat, az adatlapot bármikor beadhatja. Ekkor a benyújtást követő hónaptól kell a magasabb összegű adót fizetnie.

További tájékoztatásért nyugdíjügyekben forduljon a Magyar Államkincstárhoz! [Olvassa el a Kincstár katás tájékoztatóját](#), vagy Ügyfélkapun belépve [indítson nyugdíjbiztosítási adategyeztetést](#) az eddig felhalmozott szolgálati idejéről. Az adategyeztetésről a [Kincstár honlapján talál további tájékoztatót](#).

Mérlegelje, hogy az Ön tevékenységéhez és élethelyzetéhez melyik lehetőség illik a leginkább!